

ریزرف تکت های هوایی و هتل در سراسر جهان بطور آنلاین همیشه و همه جا

وب سایت skytravels.com در زمینه ارائه خدمات مسافرتی بصورت آنلاین در افغانستان پیشتاز می باشد، که از جدید ترین تکنالوجی روز استفاده کرده و آنرا مطابق خواست مشتریان محترم تهیه نموده است. وب سایت skytravels.com بعنوان یک شرکت کاملاً افغانی، ارائه کننده خدمات فروش تکت های هوایی و هتل در سراسر جهان به مشتریان خویش میباشد. استفاده از skytravels.com آسانترین، کوتاه ترین و ارزانهترین طریقه برای رفع نیازمندی های مسافرتی شماست.

حالا شما میتوانید با مراجعه به Google Play نرم افزار Skytravels و با مراجعه به App Store نرم افزار Skytravellers را دانلود نمایید.

020 230 4949 - 020 230 4848
SUPPORT@SKYTRAVELS.COM

صفحه ۲ یادداشت روز

عملیات عمری؛

خیالی خواندن یک تهدید واقعی

گروه طالبان دیروز با ارسال خبرنامه‌ی اعلام کرد که عملیات نظامی با نام «عمری» از ساعت ۵ صبح دیروز، سه‌شنبه، ۲۴ حمل در سراسر افغانستان توسط این گروه آغاز شده است. در خبرنامه‌ی گروه طالبان آمده است: «با فرا رسیدن بهار رهبری امارت اسلامی افغانستان عملیات بهاری جدیدی را به نام اولین مؤسس و بانی امارت اسلامی ملا محمد عمر به نام "عملیات عمری" نام‌گذاری و اعلان می‌نماید.»

صدیق صدیقی سخنگوی وزارت امورداخله اعلامیه‌ی اخیرگروه تروریستی طالبان مبنی بر راه‌اندازی «عملیات عمری» را تبلیغات و تلاش میان‌تهی از سوی دشمنان مردم افغانستان عنوان نمود. صدیقی در کنفرانس مطبوعاتی روز گذشته گفت: دشمنان مردم افغانستان با راه‌اندازی چنین تبلیغات و تلاش‌های میان‌تهی می‌کوشند تا شکست‌های پی‌هم خود را که در سال گذشته متحمل شده‌اند، تحت پوشش قرارداده و اذهان عامه را مغشوش نمایند.

در حالی که طالبان اعلام کرده‌اند که عملیات عمری را آغاز کرده‌اند، سخنگویان دولت این عملیات را خیالی و میان‌تهی عنوان کرده و سخن از آغاز «عملیات شفق» در سراسر افغانستان به‌عنوان بزرگترین عملیات نظامی و تهاجمی نیروهای امنیتی گفته‌اند. آمارها اما نشان می‌دهد که تلفات افراد ملکی، و ویرانی‌های برج‌مانده از جنگ هر سال افزایش می‌یابد. بر اساس گزارش سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۵ بیشتر از یازده هزار فرد ملکی در افغانستان کشته شده است و فرمانده نیروهای ناتو در افغانستان گفته است که در سال ۲۰۱۵ نیروهای امنیتی افغانستان متقبل تلفات ...

صفحه ۲

حکومت: نیروهای امنیتی

حملات بهاری طالبان را با شکست مواجه می‌کنند

صفحه ۵ چهل تکه

اندوه میهن و آب سرد

روشنفکری و غیرت افغانی با هم جور نمی‌آیند. خلاص. یک نمونه‌اش را از زنده‌گی شخصی خودم بدهم: من هر وقت جانم را می‌شویم متوجه تقابل این دو می‌شوم. چی؟ بلی، من «جان» خود را می‌شویم. آری، درست است. آن قدر تن خود را می‌شویم که جانم هم شسته شود. شما نمی‌گویید «دل» م درد می‌کند، وقتی معده‌ی‌تان ناراحت است؟ اگر معده‌ی شما دل است، تن من هم جان است. نه؟

به‌هرحال. یک چای جوش آب را سر منقل می‌گذارم و خوب که جوش آمد آن را می‌برم و در یک تشت بزرگ خالی می‌کنم. بعد، آب سرد سرش می‌ریزم. ولی معمولاً در جریان آب سرد ریختن حواسم برای میهن و سرنوشت سیاهش پریشان می‌شود و به‌همین خاطر متوجه نمی‌شوم چه قدر آب سرد ریخته‌ام. در نتیجه آب خیلی سرد...

افتضاح اخلاقی قاضی حنفی

اخیراً ویدیو کلیپ کوتاهی در شبکه‌های اجتماعی به‌طور گسترده میان کاربران دست‌به‌دست می‌شود. در این ویدیو قاضی نذیراحمد حنفی؛ یکی از نمایندگان هرات در مجلس، با یک خبرنگار خارجی پیرامون زنان و مشخصاً در مورد تجاوز جنسی صحبت می‌کند. قاضی نذیراحمد حنفی در این ویدیو ضمن این که به پرسش‌های خبرنگار پاسخ کامل نمی‌دهد، با تمسخر حرف می‌زند و به‌عنوان نماینده‌ی پارلمان که توقع می‌رود حداقل‌های آداب معاشرت را رعایت کند آن را مدنظر قرار نمی‌دهد. خبرنگار اما با حجاب کامل حاضر شده و چادری را روی پاهایش انداخته تا نزاکت را مراعات و احترام این روحانی متنفذ و نماینده‌ی پارلمان را پاس داشته باشد. در مقابل، حنفی حُج از خبرنگار گرفته، نشست و راحت پاهایش...

صفحه ۳

حکومت وحدت ملی افغانستان فرو می‌پاشد؟

کری، وزیر خارجه‌ی ایالات متحده، اخیراً به هدف تشویق حاکمان این کشور به کار مشترک، از کابل دیدار کرد. اختلافات داخلی حکومت در حال افزایش است، این در حالی است که گروه‌های مخالف خواستار استعفای رییس‌جمهور هستند. جان کری، وزیر خارجه‌ی امریکا، روز شنبه، از کابل دیدار کرد، جایی که او ابراز امیدواری کرد حکومت وحدت ملی، به‌رهبری رییس‌جمهور اشرف‌غنی و عبدالله‌عبدالله، رییس اجرائیه، تا آخر دوره‌ی [حاکمیت‌شان] دوام خواهد آورد. حکومت وحدت [ملی] از زمان تشکیل شدنش در سال ۲۰۱۴ تاکنون با نزاع‌های داخلی دست‌وپنجه نرم کرده است و درخواست‌ها...

صفحه ۵

ایالات متحده و افراط‌گرایی در افغانستان: از اتحاد به دشمنی

بخش چهارم / پایان

پس از یک دهه جنگ با طالبان و رفتار با آن‌ها به‌عنوان تروریست، ایالات متحده سیاست‌های خود نسبت به این گروه را تا حد زیادی معکوس کرد. در اواخر ماه دسامبر ۲۰۱۱، معاون رییس‌جمهور امریکا، جو‌بایدن، اعلام کرد که طالبان دشمن ایالات متحده نیستند؛ همچنین در تاریخ ۳ جنوری ۲۰۱۲ ایالات متحده افتتاح دفتری برای طالبان در قطر را تسهیل کرده و برای مذاکره بر سر معامله‌ی زندانیان طالبان با آن‌ها به توافق رسید. ایالات متحده تا آن‌جا پیش رفت که در تاریخ ۳۱ می ۲۰۱۴، پنج زندانی طالبان در زندان گوانتامو را در ازای یک سرباز آمریکایی، بویی برگدال، که در سال...

صفحه ۴

اتوو: عاشق لستر سیتی شده‌ام ۱۷۱

تورس: اگر
اخراج نمی‌شدم
بارسارامی بردیم
۱۷۱

افتتاح اخلاقی قاضی حنفی

میثم غزنوی

هر چند پاسخ کامل حنفی در ویدیو نیامده است. اما نقل قول‌هایی که از خانم خبرنگار بیرون درز کرده است، آمده که آقای حنفی به او گستاخی کرده و او را مورد اهانت قرار داده است. وبسایت حزب همبستگی به نقل از این خانم خبرنگار آورده است: «دیدار خوبی نبود، چنین درک کردم که زن بودنم باعث می‌شد که نذیر احمد حنفی مرا منحیت دشمن بینداند. فکر می‌کنم که ترجمان‌مان صلاح دید تا تمام گفته‌هایش را ترجمه نکنند، نفهمیدم که خیلی دشنام‌ها را نثار من کرده است. همچنان این مصاحبه به‌طور باورنکردنی عجیب و واقعا دردآور بود چون به‌سوی من نمی‌دید و با ترجمانم صحبت می‌کرد. سخنانم را قطع می‌کرد و به سوال‌هایم گوش نمی‌کرد. می‌دانستم که وقت کم داریم و باید بیشترین حرف‌ها را ازش می‌کشیدم و او چندان جواب نمی‌داد. بلی، تجربه خرابی بود.»

به گفته‌ی مسئولان شبکه‌ی فاکس، عدم شرکت مردم در انتخابات آینده بر می‌گردد به تجربه‌ی ناموفق مردم در انتخابات سال ۱۳۹۳ ریاست‌جمهوری. در کنار این، رئیس شبکه‌ی فاکس گفته است که چگونگی عملکرد نمایندگان فعلی پارلمان روی اراده‌ی مردم نیز نقش داشته است. حدود ۳۰ درصد از شرکت‌کنندگان این نظرسنجی پارلمان را نه خانه‌ی ملت بلکه محل تجمع دکانداران و کمیشن کاران خوانده‌اند. پاسخ‌دهندگان فاکس یکی از دلایل عدم شرکت‌شان در انتخابات پارلمانی را بی‌خبری نمایندگان از وضعیت موکلین، بی‌سواد بودن برخی اعضای پارلمان و راه‌یابی زورمندان به مجلس گفته‌اند.

صدق‌و کذب یا میزان اعتبار این نظرسنجی یک‌طرفه حرف دیگری است، اما شکی وجود ندارد که وجود افرادی چون قاضی حنفی در پارلمان کشور سبب خواهد شد تا مردم به چنین اشخاصی در پارلمان دچار تردید شوند و از شرکت در انتخابات پارلمانی صرف‌نظر کنند. برخورد غیر متعارف و دور از انتظار آقای حنفی با خبرنگار یک نمونه‌ی کوچک از دیگر اتفاق‌های ناگوار اما آشنای است که برخی از اعضای مجلس در شهر و در برخورد با مردم در جاده‌ها از خود به نمایش می‌گذارند. در موجودیت یک حکومت ضعیف، غیر مسئول و بی‌اعتنا، مردم انتظار زیادی از نمایندگان پارلمان دارند. انتظار می‌رود افرادی چون قاضی حنفی رفتار شایسته و در شأن مجلس از خود نشان دهند نه آن‌که جایگاه مذهبی، منزلت اجتماعی و رسمی‌اش را نادیده گرفته، به انجام هرگونه عملی که دلش می‌خواهد مبادرت ورزد.

جوان افغان بدهم می‌فهمی که ...

هر چند پاسخ کامل حنفی در ویدیو نیامده است. اما نقل قول‌هایی که از خانم خبرنگار بیرون درز کرده است، آمده که آقای حنفی به او گستاخی کرده و او را مورد اهانت قرار داده است. وبسایت حزب همبستگی به نقل از این خانم خبرنگار آورده است: «دیدار خوبی نبود، چنین درک کردم که زن بودنم باعث می‌شد که نذیر احمد حنفی مرا منحیت دشمن بینداند. فکر می‌کنم که ترجمان‌مان صلاح دید تا تمام گفته‌هایش را ترجمه نکنند، نفهمیدم که خیلی دشنام‌ها را نثار من کرده است. همچنان این مصاحبه به‌طور باورنکردنی عجیب و واقعا دردآور بود چون به‌سوی من نمی‌دید و با ترجمانم صحبت می‌کرد. سخنانم را قطع می‌کرد و به سوال‌هایم گوش نمی‌کرد. می‌دانستم که وقت کم داریم و باید بیشترین حرف‌ها را ازش می‌کشیدم و او چندان جواب نمی‌داد. بلی، تجربه خرابی بود.»

خبرساز شدن گفت‌وگوی حنفی با خبرنگار همزمان است با انتشار یک نظرسنجی که در افغانستان توسط شبکه‌ی فاکس صورت گرفته و شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی گفته‌اند که در انتخابات بعدی و پارلمانی شرکت نمی‌کنند. نتایج نظرسنجی فاکس که دیروز منتشر شد نشان می‌دهد که بیشتر از ۵۲ درصد آن‌هایی که قبلاً در انتخابات شرکت کرده بودند در انتخابات بعدی شرکت نخواهند کرد.

اخیراً ویدیوکلیپ کوتاهی در شبکه‌های اجتماعی به‌طور گسترده میان کاربران دست‌به‌دست می‌شود. در این ویدیو قاضی نذیر احمد حنفی؛ یکی از نمایندگان هرات در مجلس، با یک خبرنگار خارجی پیرامون زنان و مشخصاً در مورد تجاوز جنسی صحبت می‌کند. قاضی نذیر احمد حنفی در این ویدیو ضمن این‌که به پرسش‌های خبرنگار پاسخ کامل نمی‌دهد، با تمسخر حرف می‌زند و به‌عنوان نماینده‌ی پارلمان که توقع می‌رود حداقل‌های آداب معاشرت را رعایت کند آن را مدنظر قرار نمی‌دهد. خبرنگار اما با حجاب کامل حاضر شده و چادری را روی پاهایش انداخته تا نزاکت را مراعات و احترام این روحانی متنفذ و نماینده‌ی پارلمان را پاس داشته باشد. در مقابل، حنفی رُخ از خبرنگار گرفته، نشست و راحت پاهایش را دراز کرده و با شوخی و خنده و گاهی هم جدی با افراد دیگری که در اتاق حضور دارند صحبت می‌کند.

آن‌چه این ویدیو و مصاحبه‌ی آقای حنفی را خبرساز کرده است و سبب شده است مردم به آن واکنش گسترده نشان دهند، پاسخ حنفی به خبر نگار است. ایزابیل یانگ (ISOBEL YEUNG) خبرنگار وایس (VICE) از حنفی می‌پرسد اگر مرد زنش را مورد تجاوز جنسی قرار دهد آیا این عمل یک خشونت خانوادگی پنداشته می‌شود و آیا مرد باید مجازات شود یا زن؟ حنفی به‌جای ارائه‌ی پاسخ منطقی به این خبرنگار زن، می‌گوید تو را به دست یک

فرهنگ‌ها گام بر داشته و این به‌خودی‌خود چیز بدی هم نیست، پافشاری بر پاک‌سازی زبان از عناصر بیگانه و تأکید بر تخصصی شدن آن، زبان را به انزوا برده و در نتیجه ظرفیت به‌روز شدن را از آن می‌گیرد. زیرا اجتماع عرصه‌ی بده‌بستان است و راز بقای آن در تعامل با دیگر پدیده‌های اجتماعی نهفته می‌باشد. بر این مبنا، دور نمودن زبان از این تعاملات و فروکاست دادن آن به حوزه‌ی نوشتار در مراکز فنی آکادمیک، در حکم تبعید آن از اجتماع و بالاخره قلم‌رو زیست انسان است؛ زبانی بریده از انسان.

سه: انسان‌ها جهت درک منطقی و معنادار تحولات اجتماعی و دیگرگونی‌های نظام‌مند پدیده‌ها و تبیین آن‌ها برای توسعه و ارتباطات بیشتر، نیازمند یک زبان ابزاری متناسب با آن تحولات اند. اگر ما بنا را بر فنی و آکادمیک شدن زبان بگذاریم، زبان دچار یک نوع دوپارگی خواهد شد. دوپارگی زبان بدین مفهوم که یک زبان فنی-آکادمیک تجریدشده از اجتماع در مراکز فرهنگی و فرهنگستان‌ها پدید می‌آید و یک زبان دیگر فاقد پشتوانه‌ی نظری و قابلیت مکتوب شدن، در سطح بازار. این شکاف یا دوپارگی سبب می‌گردد تا زبان با شتاب بیشتری به‌سوی افول و فترت گام بردارد.

چهار: زبان پدیده‌ای است متشکل از عناصر زبانی فاقد انسجام. واژه‌ها به‌تنهایی خود متضمن هیچ معنا و معرفتی نیستند، اما در ساحت عمل هریک با نشانه‌هایی ارتباط دارند که آن نشانه‌ها غیر زبانی اند. نشانه‌های غیر زبانی را می‌توان همان عناصر متغیر و پدیده‌های متحول اجتماعی دانست. فراموش نکنیم که پدیده‌های غیر زبانی دیگرگون‌شونده، برای تحول و دیگرگونی خود وابسته به زبان نیستند، اما ادراک منطقی آن‌ها برای انسان، نیازمند یک زبان است. پس و بدین لحاظ، می‌توان ادعا کرد که زبان به‌مثابه‌ی پدیده‌ای که وظیفه‌ی ایجاد رابطه میان انسان‌ها و پدیده‌های متحول را دارد، خود همواره می‌بایست در تغییر و تحول باشد تا دیگرگشت پدیده‌ها برای آن درک‌پذیر گردد. نتیجه این‌که، در نظام معنایی زبان طی گذر زمان باید عناصر زبانی مختلف و متنوع خلق گردند و یا اگر ظرفیت خلق چنین عناصری در زبان نیست، از زبان‌های دیگر وام گرفته شوند. چه این‌که، زبان خالص و عاری از هرگونه دخل و ورودی، افسانه‌ای بیش نیست.

از دیگر طرف، هنگامی که یک پدیده‌ی اجتماعی غیر زبانی در یک جامعه‌ی خاص با نظام معنایی مختص به‌خود ایجاد می‌شود، مثل کمیپتور، نشانه‌ی زبانی آن نیز ناگزیر از همان نظام معنایی گرفته می‌شود. و بعد از این‌که این پدیده در دیگر جوامع و نظام‌های معنایی راه پیدا می‌کند نیز لابد با همان نشانه‌ی زبانی نخستینش همراه است. لذا آن نظام زبانی ثانویه باید این پدیده را همراه با نشانه‌ی زبانی آن بپذیرد. زیرا سرسختی در برابر نشانه‌ی زبانی آن، ممکن است یا به جعل معنای آن پدیده بینجامد و یا دست‌کم آن را ناقص نماید. یکی از رازهای پویایی هر زبانی، پذیرش عناصر و نشانه‌های زبانی از دیگر زبان‌ها در آن است. فارسی امروزه به‌ویژه در کشور ایران، از چنین شانس تا حد زیادی محروم گردیده است و این نقص خود محرکی است که لاشه‌ی مومیایی‌زده‌ی این زبان را به‌سوی قبرستان فراموشی خواهد برد.

فترت زبان فارسی

عمران راتب

به‌کام نابودی فرا می‌خواند. برای تبیین این ادعا، سه‌چهار نکته قابل تأمل می‌نمایند.

یک: زبان نه یک امر ثابت و ذاتی، بل یک پدیده‌ی قراردادی است که مبتنی بر مناسبات اجتماعی-فرهنگی انسان‌ها شکل می‌گیرد. بنا بر این، زبان هم‌پای آن مناسبات و دیگر تحولات اجتماعی در طی زمان‌های متفاوت، دیگرگونی‌پذیر است. با حرکت از این منظر، می‌بینیم که خلوص و انتزاع در زبان معنا ندارد. اگر آن تعریف متعارف و روتین از زبان را مد نظر بگیریم، یعنی وسیله‌ای برای افهام و تفهیم، نیک متوجه خواهیم شد که کارکرد و رسالت زبان در «محوه‌ای شدن» آن است. به این مفهوم که زبان پدیده‌ای بریده از اجتماع و دارای کارکرد ماورایی نیست. لذا، زبان فقط در اجتماع و در روابط اجتماعی انسان‌ها است که معنا می‌شود.

دو: افول روزافزون زبان فارسی، بیشتر از این‌که زاده‌ی محاوره‌ای شدن آن باشد، نتیجه‌ی تلاش‌هایی است که فرهنگستان‌های فارسی و مراکز آموزشی آکادمیک و دیگر مکان‌ها در جهت فنی و خالص شدن آن به‌کام می‌نهند. در عصری که مرز غیر قابل عبوری میان فرهنگ‌های جوامع مختلف وجود ندارد و عرصه‌ی عمومی عملاً به سمت امتزاج و تداخل

اخیراً گزارشی را از حاشیه‌ی دیدار شاعران و نویسندگان افغانستان با هوشنگ ابتهاج‌سایه، شاعر نام‌آشنای ایرانی خواندم. در آن گزارش، سایه نومی‌دانه گفته بود: «شک دارم تا صد سال دیگر زبان فارسی بماند.»

در نگاه نخست ممکن است این اظهار اندکی بدبینانه و رمانتیک تلقی گردد، واقع اما این است که زبان فارسی در چنین سرایشی بی‌گام نهاده است. سرایشی بی‌که ظاهر در جهت تقویت و خالص‌سازی این زبان به‌کار گرفته شده اما برآیند آن عملاً زبان فارسی را دچار آفت و اضمحلال نموده است. شگفتی اما این‌است که سایه در مقام تحلیل و تبارشناسی این ادعا، «محاوره‌ای شدن» زبان فارسی در نزد نویسندگان و قلم‌بدستان را علت اصلی اضمحلال آن معرفی کرده است. ولی این تحلیل می‌تواند فقط بر بخشی از مسأله صادق باشد، از این نظرگاه که محاوره‌ای شدن زبان و به‌عبارت دیگر، عوام‌زدگی زبان، راه را بر فنی و تخصصی شدن آن می‌بندد. مسأله‌ی اما، تخصصی شدن زبان نیست. چه این‌که زبان به‌مثابه‌ی پدیده‌ای که می‌بایست همواره در حال دیگرگونی و تغییر باشد، نیازی به تخصصی شدن ندارد و از قضا در حال حاضر همین تلاش برای تخصصی شدن زبان فارسی است که آن را اندک‌اندک

حفیظالله عمادی - داکتر حفیظالله عمادی دکتراي خود را در رشته‌ی علوم سیاسی از دانشگاه هاوایی در ایالات متحده‌ی امریکا گرفته است و اکنون در همین دانشگاه مشغول تدریس می‌باشد. هچنان، او به‌عنوان پژوهشگر در مرکز روابط بین‌الملل شرق-غرب کار کرده است. داکتر عمادی تا کنون بیش از بیست مقاله‌ی علمی و هشت عنوان کتاب به زبان انگلیسی نوشته است. کتاب‌های داکتر عمادی عبارت‌اند از گره کور افغانستان (1991)؛ دولت، انقلاب و ابرقدرت‌ها در افغانستان (1997)؛ سیاست توسعه و زنان در افغانستان (2002)؛ سیاست خارجی چین در خصوص خاورمیانه (1997)؛ سیاست محرومان، ابرقدرت‌ها و تحولات خاورمیانه (2001)؛ سرکوب، مقاومت و زنان در افغانستان (2002)؛ فرهنگ و رسوم افغانستان (2005)؛ و پویایی توسعه سیاسی در افغانستان (2010)

ایالات متحده و افراط‌گرایی در افغانستان: از اتحاد به دشمنی

منبع: آکروش؛ مجله‌ی آسیایی درباره‌ی تروریسم و منازعات داخلی

ترجمه: معصومه عرفانی

بخش چهارم / پایان

دارند. گفته می‌شود که مقامات ارشد در دولت از طالبان حمایت می‌کنند و دولت اسلامی نیز در چندین منطقه به‌شکل فعال حضور دارد - این وضعیت مسیر را برای افزایش تنش‌های قومی-فرقه‌ای در سراسر کشور آماده می‌کند. ربودن و متعاقباً سر بریده‌شدن هفت انسان بی‌گناه (چهار مرد، دو زن و یک کودک از قوم هزاره) توسط دولت اسلامی در ارغنداب، ولایت زابل در بخش جنوبی کشور، در تاریخ ۱۱ نوامبر ۲۰۱۵ به تظاهرات عمومی در چندین ولایت انجامید. اعتراض‌کنندگان شامل زنان و مردانی از گروه‌های قومی مختلف بودند (پشتون‌ها، تاجیک‌ها، اوزبیک‌ها، هزاره‌ها، ترکمن‌ها، و دیگر اقوام) و درخواست آن‌ها اجرای عدالت بود. تظاهرکنندگان در پایتخت کشور، کابل، تابوت‌های قربانیان را با خود حمل می‌کردند و در خارج از کاخ ریاست‌جمهوری فریاد می‌زدند «مرگ بر طالبان»، «لعنت به دولت»، «شرم بر محقق و دانش» (محمد محقق رییس یکی از شعبه‌های حزب وحدت و معاون دوم ریاست اجراییه، و سرور دانش معاون دوم رییس‌جمهور). آن‌ها خواستار مجازات مرتکبین این جنایت و پایان‌نهادن بر پاک‌سازی قومی بودند. گاردهای ارگ ریاست‌جمهوری برای متوقف کردن جمعیت بر آن‌ها آتش گشودند و این منجر به مرگ یک نفر و زخمی شدن چندین نفر دیگر شد. ایالات متحده موفق نشد تا به اهدافی که در ابتدای اشغال افغانستان اعلام کرده بود دست یابد - از بین بردن شبکه‌های تروریستی و ایجاد سیستم حکومت‌داری دموکراتیک و پاسخگو به مردم. اظهارات لرد پالمرستون دلایل مداخله‌ی ایالات متحده در افغانستان از زمان حکومت نیروهای طرف‌دار شوروی در اپریل ۱۹۷۸ که با اشغال کشور توسط شوروی دنبال شد را توضیح می‌دهد: «ما هیچ متحد ابدی یا دشمن همیشگی نداریم. تنها منافع ما همیشگی و دائمی هستند و وظیفه‌ی ما است که این منافع را پیگیری کنیم». سیاست معیوب ایالات متحده در اتحاد مصلحتی با اسلام‌گرایان افراطی و ترک آن‌ها در زمانی که دیگر سودی برای آن‌ها دارند، نه منجر به ایجاد ثبات شد و نه نتایج مطلوب را به‌بار آورد - ایجاد نهادهای دموکراتیک. اسلام‌گرایان افراطی و جنگ‌سالاران مورد حمایت قدرت‌های خارجی ثابت کردند که نیروی مهمی برای ایجاد تفرقه‌افکنی و بی‌ثبات‌ساختن افغانستان هستند. بزرگ‌ترین وحشت مردم این است که دولتی غرق در فساد و تبارگرایی قادر به حفظ ثبات نیست. خط یک جنگ داخلی در آینده وجود دارد. بذر دشمنی‌های قومی به‌شکل گسترده در این کشور پراکنده شده است. رهبران جوامع قومی و متحدان آن‌ها، به‌جای توسعه‌ی وحدت ملی، به قوم‌گرایی دامن می‌زنند - استراتژی حساب‌شده‌ی برای دفاع از

منافع شخصی خود. ملی‌گرایان پشتون در داخل و بیرون از دولت، به‌جای تلاش به‌منظور ساکن کردن کوچی‌ها (از قوم پشتون)، آن‌ها را به تجاوز بر زمین‌ها و اموال مردم هزاره تشویق و حمایت می‌کنند و در تلافی این عمل، جنگ‌سالاران هزاره نیز مردم خود را به جنگ علیه آن‌ها تشویق می‌کنند. همان‌گونه که ملی‌گرایان پشتون مصمم به توسعه‌ی تسلط پشتون‌ها هستند، رهبران گروه‌های قومی دیگر نیز از سرزمین‌های خود دفاع کرده و از ایده‌ی تجزیه‌ی کشور به‌عنوان تنها راه‌حل بی‌ثباتی سیاسی استقبال می‌کنند. نوشته‌ی از رابرت دی بلکویل که در آن یک طرح عملی تجزیه‌ی کشور را به‌عنوان راه‌حلی تأثیرگذار برای پایان‌بخشیدن به درگیری‌ها در افغانستان معرفی کرده است، الهام‌بخش این رهبران است. بلکویل نوشته است: «به‌نظر می‌آید که استراتژی ضدشورش دولت اواما در افغانستان رو به شکست است. با توجه به راه‌حل‌های جایگزین، طرح تجزیه‌ی افغانستان بهترین گزینه‌ی سیاسی برای امریکا و متحدانش است». به‌شکلی مشابه، رفاندوم اخیر در سودان که موجب شد سودان جنوبی، با اکثریت جمعیت مسیحی، از بخش شمالی مسلمان‌نشین جدا شده و دولتی مستقلی برای خود ایجاد کردند و این انگیزه‌ی دیگری برای روشنفکران و نویسندگان اقوام غیرپشتون است که منافع طبقاتی آن‌ها را به‌رهبران قومی آن‌ها گره خورده است تا راه‌حل مشابه برای افغانستان ارائه کنند. چنین سیاست‌هایی به نفع مردم افغانستان نیستند. اکثریت سرکوب‌شدگان در وضعیتی بدون تغییر باقی می‌مانند. رهبرانی که خود را از دهه‌ی ۱۹۸۰ تحمیل کرده‌اند، در ایجاد تحول در زندگی مردم خود شکست خورده و تنها از آن‌ها برای دستیابی و دفاع از منافع شخصی خود و حامیان خارجی آن‌ها استفاده می‌کنند. تجزیه‌ی کشور در امتداد خطوط قومی، منجر به بی‌ثباتی بیشتر در منطقه شده و مداخلات خارجی را تشویق می‌کند. ایالات متحده مسئول دوام بی‌ثباتی در این کشور است، چراکه سیاست‌هایش برای ملت‌سازی از همان ابتدا معیوب بودند. این کشور به‌جای حمایت از سیستم فدرال که سازگار با خصوصیت‌های قومی و منطقه‌ای کشور است، به خلق یک دولت مرکزی کمک کرده است. ایالات متحده از گروه‌های پیشرو، لیبرال و دموکراتیک و افرادی متعهد به مردم و ملت‌سازی حمایت نکرد و به‌جای آن، اتحادیه‌ی کوتاه‌مدت و مصلحتی با اسلام‌گرایان افراطی ایجاد کرد که ارزش‌های آن‌ها در تناقض با فرهنگ دموکراتیک قرار دارند. همچنین ایالات متحده متکی به تکنوکرات‌ها است که به قیمت زندگی اکثریت خاموش برای دستیابی به منافع خود تلاش می‌کنند.

نیروهایش در پایان ۲۰۱۴، بخشی از حضور نظامی‌اش را تا زمانی نامحدود حفظ کند. مدتی کوتاه پس از دور دوم انتخابات، عبدالله اعلام کرد که پروسه‌ی انتخابات را تحریم کرده است و رقیب خود، اشرف‌غنی، و کمیسیون انتخاباتی را متهم کرد که برای دست‌کاری و تقلب در انتخابات به شکلی برنامه‌ریزی شده عمل کرده‌اند. او از کمیسیون انتخابات درخواست کرد تا فوراً شمارش آراء را متوقف کرده و صندوق‌های حاوی رأی‌های تقلبی را مشخص کند. همچنین او از تیم‌های ناظران انتخاباتی خود خواست تا کار خود با مقامات انتخاباتی را به تعلیق درآورند. حامیان دو کاندید در تاریخ ۱۸ جون ۲۰۱۴ با هم درگیر شدند که منجر به مرگ یک نفر شد.

در هر صورت، ایالات متحده و جامعه‌ی جهانی انتخاباتی را موفقیت‌آمیز اعلام کردند، چراکه طالبان نتوانستند در روند آن اختلال ایجاد کنند. با این‌همه، حملات متفرق طالبان منجر به مرگ چند نفر شده بود. همچنین، طالبان دست به قطع عضو زدن تا یک پیام عمومی بفرستند: ۱۱ مرد مسن در ولایت هرات که انگشت آن‌ها با مرکبی که برای جلوگیری از دو بار رأی‌دادن استفاده می‌شد، رنگی شده بود، مورد حمله قرار گرفته و انگشت‌های آن‌ها بریده شد. هر دو کاندید ادعا می‌کردند که در رقابت انتخاباتی پیروز شده‌اند و پس از آن که عبدالله به ایجاد دولتی موازی در شمال تهدید کرد، خطر آغاز درگیری‌های مسلحانه به‌وجود آمده بود و این باعث شد ایالات متحده در این مسأله مداخله کند. وزیر امور خارجه‌ی امریکا، جان کری، دیداری اضطراری به کابل انجام داد و با هر دو کاندید دیدار کرد. متعاقب این دیدار، یک دولت وحدت ملی توسط دو کاندید ایجاد شد که در آن، عنوان ریاست‌جمهوری به غنی داده شد و عبدالله به‌عنوان رییس اجراییه‌ی دولت تعیین شد. حدس و گمان‌های زیادی در رابطه با نقش ایالات متحده در این توافق وجود داشت. هر دو نفر توافق کردند که جرگه‌ی بزرگ برای اصلاح قانون اساسی ایجاد شود که به ایجاد پست رییس اجراییه در ساختار دولت مشروعیت ببخشد. غنی و عبدالله اعلام کردند که آن‌ها اختلافات سیاسی خود را کنار گذاشته و با همکاری یکدیگر برای بازسازی و ایجاد ثبات در کشور تلاش خواهند کرد و زنان و مردان تنها بر پایه‌ی شایستگی‌های شخصی خود در مقامات دولتی منصوب می‌شوند. با این‌همه، علایق و روابط شخصی رییس‌جمهور، و تبارسالاری، همچنان در سطوح مختلف ساختار دولت نفوذ داشت.

دولت در اجرای سیاست‌های خود برای بهبود وضعیت اقتصادی شکست خورد و کشور هم‌چنان وابسته به کمک‌های خارجی باقی مانده است. علی‌رغم سرازیر شدن میلیاردها دلار کمک مالی برای بازسازی زیرساخت‌های کشور، اقتصاد همچنان به واردات محصولات مصرفی متکی است و به‌دلیل فرار سرمایه و افراد تحصیل‌کرده از کشور، صنعت کشور در حال فروپاشی است. دولت حتا برای پرداخت حقوق کارمندان دولت ناتوان است و به‌شدت به میلیون‌ها دلار کمک‌های خارجی نیاز دارد - یکی از عواملی که فرهنگ فساد را در درون و بیرون ساختار دولت حفظ می‌کند. ارتش ملی افغانستان دارای تجهیزات ناکافی و فاقد آموزش است و به‌سختی حتا می‌تواند از پایگاه‌های خود دفاع کند. وضعیت نیروهای پولیس نیز تفاوت زیادی با ارتش ندارد. نیروهای پولیس فاقد آموزش‌های جامع و قابلیت‌های مورد نیاز برای جمع‌آوری اطلاعات، و ناکارآمد و فاسد هستند.

حمله بر مهمانخانه‌ی پارک در کابل در ماه می ۲۰۱۵، که منجر به کشته‌شدن ۱۴ نفر شامل خارجی‌ها شد، یک مورد برجسته نشان‌دهنده‌ی وضعیت امنیتی است. اگرچه افغانستان تلاش کرده است تا روابط خود با همسایگانش را بهبود بخشد و توافقی‌های امنیتی برای اشتراک اطلاعاتی با پاکستان امضا کرده است، پاکستان همچنان سیاست‌های پشت‌صحنه‌اش برای حمایت از شورشیان را ادامه می‌دهد. فساد گسترده و ناتوانی دولت برای دفاع در برابر دخالت‌های منطقه‌ای در مسایل داخلی افغانستان، عواملی هستند که در ایجاد بی‌ثباتی سیاسی بیشتر سهم عمده‌ی

پس از یک دهه جنگ با طالبان و رفتار با آن‌ها به‌عنوان تروریست، ایالات متحده سیاست‌های خود نسبت به این گروه را تا حد زیادی معکوس کرد. در اواخر ماه دسامبر ۲۰۱۱، معاون رییس‌جمهور امریکا، جوبایدن، اعلام کرد که طالبان دشمن ایالات متحده نیستند؛ همچنین در تاریخ ۳ جنوری ۲۰۱۲ ایالات متحده افتتاح دفتری برای طالبان در قطر را تسهیل کرده و برای مذاکره بر سر معامله‌ی زندانیان طالبان با آن‌ها به توافق رسید. ایالات متحده تا آن‌جا پیش رفت که در تاریخ ۳۱ می ۲۰۱۴، پنج زندانی طالبان در زندان گوانتانامو را در ازای یک سرباز امریکایی، بویی برگدال، که در سال ۲۰۰۹ در شرق افغانستان توسط شبه‌نظامیان طالبان گرفتار شده بود آزاد کرد. این افراد اعمال شنیع و ستم‌های فراوانی را در دوران حکومت طالبان در افغانستان انجام داده بودند: محمد فضل (رییس سابق نیروهای طالبان که در سال ۱۹۹۹ مسئول اعدام افرادی که به آن‌ها تسلیم شدند)، محمد نبی، عبدالحق وائق (که به‌عنوان رابط طالبان با چندین گروه بنیادگرای اسلامی شامل القاعده کار کرده بود)، خیرالله خیرخواه (یکی از چهره‌های بنیان‌گذار جنبش طالبان)، و نورالله نوری (که گفته می‌شود در اعدام هزاران شیعه در سال ۱۹۹۸ نقش داشته است).

تخمین زده شده است که هزینه‌ی جنگ اشغال‌گرانه‌ی ایالات متحده ۱۰۰ میلیارد دلار در سال باشد، درحالی‌که هزینه‌ی جنگ با تروریسم ۳٫۷ تریلیون دلار است. گرچه اواما تلاش کرد تا جهان را قانع کند که جنگ رو به پایان است، برای مردم افغانستان که زندگی خود را در طول سه دهه جنگ از دست داده‌اند، این جنگ نه تنها به پایان نزدیک نشده، بلکه به مرحله‌ی غیر قابل کنترل رسیده است؛ حمله‌ی طالبان در تاریخ ۲۸ جون ۲۰۱۱ بر هتل اینترکانتیننتال کابل که منجر به مرگ ۲۱ نفر شد، شاهده‌ی بر این مسأله بود. برادر ناتنی کرزی، احمدولی کرزی، که در لیست سازمان سیا قرار داشت و همه‌کاره‌ی مافیای مواد مخدر در قندهار دانسته می‌شد، در تاریخ ۱۲ جولای ۲۰۱۱ ترور شد. دلیل هدف قرار گرفتن او این بود که او بر تمام جنبه‌های زندگی در قندهار کنترل داشت و بدون تأیید او انجام هیچ کاری در آن شهر امکان نداشت. مشاور مورد اعتماد کرزی، جان محمدخان والی سابق ولایت ارزگان، چند روز بعد در کابل ترور شد و در تاریخ ۲۷ جولای ۲۰۱۱، غلام حمیدی شاروال قندهار، در حمله‌ی انتحاری به‌قتل رسید (حمیدی از شهروندان ایالات متحده بود که بعد از بازگشت به قندهار در سال ۲۰۰۷ به‌عنوان شاروال انتخاب شد). همچنان که افراط‌گرایان اسلامی به جنگ برای به‌دست گرفتن قدرت در کشور ادامه می‌دهند، غیرنظامیان در این مسیر آسیب می‌بینند. یک گزارش ایالات متحده نشان می‌دهد که ماه‌های جنوری تا جون ۲۰۱۱ سابقه‌ی بالاترین مرگ‌ومیر در افغانستان را داشته است. تلفات غیرنظامیان در این مدت به ۱۴۶۲ نفر رسید که نشان‌دهنده‌ی ۲۸ درصد افزایش در مقایسه با همان زمان در سال ۲۰۱۰ است. مسئولیت ۸۰ درصد این مرگ‌ومیرها به طالبان نسبت داده می‌شود.

تحولات در دوران پس از اشغال ایالات متحده

خروج نیروهای ایالات متحده، نزدیک به ۱۳ سال پس از آغاز جنگ آغاز شد و هم‌زمان با پایان دوره‌ی حکومت کرزی و انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۴ بود. ایالات متحده از نزدیک بر روند انتخابات نظارت داشت و به‌شکل ضمنی تمایل خود را به پیروزی شخصی که بتواند منافع این کشور را تأمین کند نشان داد. قانون اساسی افغانستان تصریح کرده است که یک کاندید باید حداقل ۵۱ درصد آراء در انتخابات عمومی را به‌دست بیاورد. در ۱۴ اپریل ۲۰۱۴، هیچ‌کدام از کاندیدها موفق نشدند تا ۵۱ درصد را به‌دست آورند و در نتیجه دو کاندید برتر برای رقابت به دور بعدی انتخابات در ماه جون ۲۰۱۴ رفتند. عبدالله‌الله ۳۲ درصد آراء را به‌دست آورد. پیش از انتخابات و در طول مبارزات انتخاباتی، کاندیدها به امضای توافقی‌های امنیتی با ایالات متحده تعهد سپرده بودند که به ایالات متحده اجازه می‌داد تا پس از پایان خروج برنامه‌ریزی‌شده‌ی

مؤسسه انتشارات عرفان

به مناسبت آغاز سال تحصیلی و عید نوروز
کتاب‌های موجود خوش را
۲۰ الی ۳۰ درصد تخفیف
برای دانشجویان و فرهنگیان محترم عرضه میدارد.

آدرس: کابل، چوک دهبوری،
چهار راه شهید، روبروی مسجد، منزل دوم

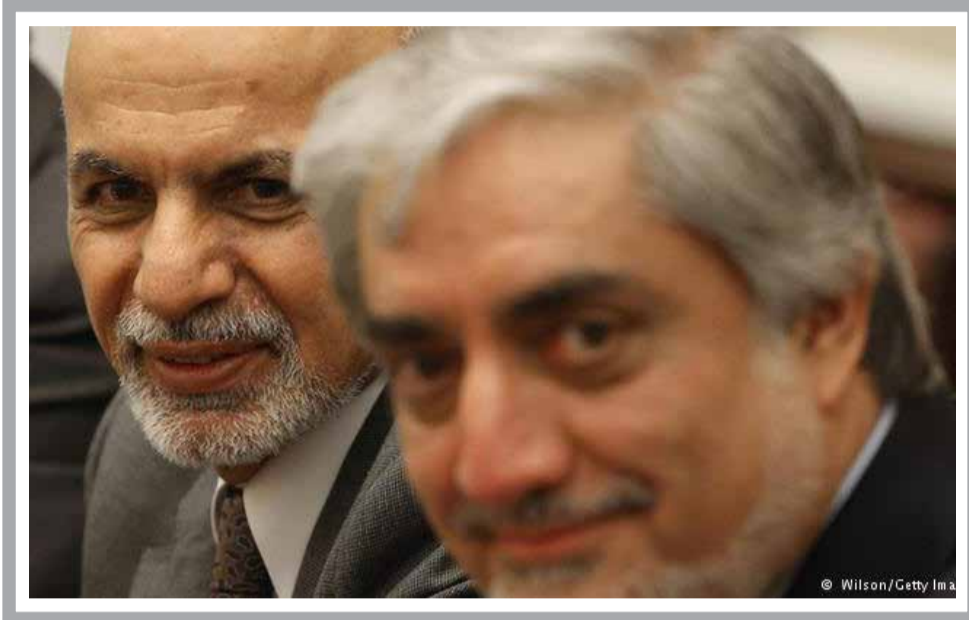
شماره‌های تماس:
۰۷۹۹۳۴۹۷۲۷ / ۰۷۹۲۲۵۴۵۲۹

مؤسسه انتشارات عرفان

حکومت وحدت ملی افغانستان فرو می‌پاشد؟

منبع: دویچه ویله / مسعود سیف الله و شمیل شمس

برگردان: حمید مهدوی

یک سروی سرناسری که در ماه نوامبر توسط بنیاد آسیایی منتشر شد، نشان داد که خوش‌بینی مردم افغانستان نسبت به آینده‌ی کشورشان کاهش یافته است و پس از افزایش تدریجی در سال ۲۰۱۴، به پایین‌ترین نقطه در یک دهه‌ی [اخیر] رسیده است. بیش از ۵۷ درصد کسانی که مصاحبه داده‌اند گفته‌اند که کشور در مسیر غلط روان است - در حالی که سال گذشته ۴۰٫۴ درصد بود. این نظرسنجی ناامنی، بیکاری و فساد را دلایل اصلی این چشم‌انداز تیره و تاریک می‌داند.

کری، وزیر خارجه‌ی ایالات متحده، اخیراً به هدف تشویق حاکمان این کشور به کار مشترک، از کابل دیدار کرد. اختلافات داخلی حکومت در حال افزایش است، این در حالی است که گروه‌های مخالف خواستار استعفای رییس‌جمهور هستند. جان کری، وزیر خارجه‌ی امریکا، روز شنبه، از کابل دیدار کرد، جایی که او ابراز امیدواری کرد حکومت وحدت ملی، به رهبری رییس‌جمهور اشرف غنی و عبدالله‌الله، رییس اجرائیه، تا آخر دوره‌ی [حاکمیت‌شان] دوام خواهد آورد. حکومت وحدت ملی [از زمان تشکیل شدن در سال ۲۰۱۴ تاکنون با نزاع‌های داخلی دست‌وپنجه نرم کرده است و درخواست‌ها برای کناره‌گیری این رهبران افغان در ماه‌های اخیر به دلیل فساد، بی‌کاری و خشونت فزاینده در کشور افزایش است. کری که در یک توافق تقسیم قدرت میان غنی و عبدالله در سال ۲۰۱۴ کمک کرد، از ناسازگاری و اختلاف در حکومت وحدت ملی آگاه است. او بر ضرورت غالب آمدن بر «اختلافات جناحی» برای مبارزه با ستیزه‌جویی طالبان و فساد تأکید کرد. کری به صلاح‌الدین ربانی، وزیر خارجه‌ی افغانستان، گفت: «باید مشخص بسازیم که حکومت وحدت ملی هر کار ممکن را برای متحد بودن و عمل به وعده‌هایش به مردم افغانستان انجام خواهد داد». گفتگوی وزیر خارجه‌ی امریکا با رهبران افغانستان روی امنیت، حکومت‌داری و توسعه‌ی اقتصادی در این کشور جنگ‌زده متمرکز بود.

بنیاد لرزان

حامد کرزی، رییس‌جمهور پیشین، در ماه سپتامبر ۲۰۱۴ قدرت را به غنی و عبدالله واگذار کرد. کمیسیون انتخابات افغانستان، غنی را اندکی پس از توافق تقسیم قدرت بین او و عبدالله، رقیب انتخاباتی‌اش، که به نزاع چندماهه بر سر تقلب انتخاباتی پایان داد، رییس‌جمهور نامید. این توافق راه را برای تأسیس یک حکومت وحدت ملی هموار کرد که در آن عبدالله پست تازه‌تأسیس رییس اجرائیه را بر پر کرد، پستی که شبه‌نخست‌وزیری است.

انتصاب یک رییس‌جمهور جدید در افغانستان در زمینه‌سازی برای تداوم حضور سربازان خارجی پس از پایان مأموریت نظامی ناتو حیاتی بود، مأموریتی که قرار بود در آغاز سال ۲۰۱۵ پایان بیابد. رییس‌جمهور باراک اوباما سال گذشته، پس از آن که خشونت طالبان در سرتاسر

کشور افزایش یافت، این مأموریت را تمدید کرد. همان‌طور که بسیاری از کارشناسان پیش‌بینی کردند، حکومت وحدت ملی، با مخالفت دو رهبر روی بعضی از مسایل، هرگز آرام به کارش ادامه نداد. در عین‌زمان، طالبان قوی‌تر شده‌اند و رییس‌جمهور غنی نتوانسته است آن‌ها را به شرکت در گفت‌وگوها متقاعد بسازد.

نارضایتی عمومی فزاینده

یک سروی سرناسری که در ماه نوامبر توسط بنیاد آسیایی منتشر شد، نشان داد که خوش‌بینی مردم افغانستان نسبت به آینده‌ی کشورشان کاهش یافته است و پس از افزایش تدریجی در سال ۲۰۱۴، به پایین‌ترین نقطه در یک دهه‌ی [اخیر] رسیده است. بیش از ۵۷ درصد کسانی که مصاحبه داده‌اند گفته‌اند که کشور در مسیر غلط روان است - در حالی که سال گذشته ۴۰٫۴ درصد بود. این نظرسنجی ناامنی، بیکاری و فساد را دلایل اصلی این چشم‌انداز تیره و تاریک می‌داند.

محمد عمر داوودزی، وزیر پیشین داخله، گفت: «این نظرسنجی نشان می‌دهد که اکثریت افغان‌ها از اوضاع در افغانستان و حکومت ناراض هستند». «مردم می‌خواهند تغییری در نحوه‌ی اداره‌ی کشور ببینند. آن‌ها همچنین خواستار اصلاحاتی در قانون اساسی افغانستان هستند».

در عین‌زمان، طالبان افغانستان مصمم هستند شرایط را برای حکومت بدتر سازند. این ستیزه‌جویان، روز سه‌شنبه اعلان کردند «حملات بهاری» را علیه سربازان افغان و نیروهای بین‌المللی آغاز می‌کنند. آن‌ها هم‌اکنون چند شهر و ولسوالی را در کنترل‌شان دارند. این شورشیان با ارسال ایمیلی وعده دادند که «حملات بزرگی را بر مواضع دشمن در سرتاسر کشور راه‌اندازی» می‌کنند، به‌شمول بمب‌گذاری‌های انتحاری.

توافق مبهم

یک تعداد از سیاستمداران مخالف می‌گویند که حکومت وحدت ملی به دلیل ناکامی در احضار لویه‌جرگه، به‌صورت خودکار مشروعیتش را در ماه سپتامبر از دست خواهد داد. اما کری باور دارد که توافق تقسیم قدرت میان غنی و عبدالله برای دوره‌ی کامل پنج سال است و ضرورتی به تأیید لویه‌جرگه ندارد. وزیر خارجه‌ی امریکا روز شنبه در یک کنفرانس خبری مشترک گفت: «بگذارید این را بسیار بسیار واضح بسازم، به‌خاطری که من در این توافق

پادرمیانی کردم. این توافق در پایان دو سال، یا شش‌ماه بعد از حالا، پایان نمی‌یابد». او ادامه داد: «قانون اساسی رییس‌جمهوری را انتخاب کرده است. رییس‌جمهور با [تشکیل] یک حکومت وحدت ملی توافق کرده است و توافق‌نامه‌ی بین عبدالله و رییس‌جمهور غنی در مورد این‌که چگونه در یک حکومت وحدت ملی با هم کار خواهند کرد، به‌دست آمده است. اما درک ما این است که این توافق برای پنج سال است و به هیچ‌وجه شش‌ماه بعد فسخ نمی‌شود». رهبران مخالف خواهان کناره‌گیری غنی و عبدالله شده‌اند و این رهبران را به‌خاطر ناکامی‌شان در تحقق بخشیدن به اصلاحات انتخاباتی لازم، به‌هدف زمینه‌سازی برای انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی‌ها، سرزنش می‌کنند. به‌قول یونس فکور، کارشناس افغان، در موافقت‌نامه‌ی حکومت وحدت ملی به‌صورت واضح آمده است که رییس‌جمهور در جریان دو سال لویه‌جرگه‌یی را دایر خواهد کرد تا نقش رییس اجرائیه را مشخص کند. «اگر حکومت این کار را انجام داده نتواند، این موافقت‌نامه دست‌نخورده خواهد ماند. این بدان معناست که رییس‌جمهور غنی و عبدالله، رییس اجرائیه، به حکومت‌شان در کشور ادامه خواهند داد، همان‌طوری که از ماه سپتامبر ۲۰۱۴ تا حالا این کار را کرده‌اند».

با این‌حال، فکور معتقد است که مسأله‌ی موافقت‌نامه میان دو رهبر نیست، بلکه سابقه‌ی آن‌ها تا این‌جای کار است. «آن‌ها نتوانسته‌اند با هم کار کنند. این باعث می‌شود مردم فکر کنند که افغانستان به‌سوی یک انتخابات زودهنگام می‌رود». وی گفت: «من باور دارم دیدار جان کری از افغانستان یادآوری‌یی به غنی و عبدالله بود که نیاز دارند با هم کار کنند. در غیر این صورت حمایت جامعه‌ی جهانی را از دست خواهند داد». داوودزی، وزیر داخله‌ی پیشین باور دارد که حمایت امریکا به تنهایی مشکل حکومت وحدت ملی را حل نخواهد کرد. داوودزی گفت: «حکومت با بحرانی مواجه است که برای حل آن به دیگران ضرورت دارد. اما این باعث هرج‌ومرج بیشتر در افغانستان خواهد شد». فکور تأکید کرد که حکومت به‌دست آوردن دوباره‌ی حمایت عمومی نیاز دارد، حمایتی که دارد کاهش می‌یابد. او گفت: «حکومت باید اصلاحات بیاورد، با فساد مبارزه کند و حکومت‌داری را بهبود ببخشد. در غیر این صورت، نجات نخواهد یافت».

چهلک

سخن‌آهنگ

اندوه میهن و آب سرد

روشنفکری و غیرت افغانی با هم جور نمی‌آیند. خلاص. یک نمونه‌اش را از زنده‌گی شخصی خودم بدهم: من هر وقت جانم را می‌شویم متوجه تقابل این دو می‌شوم. چی؟ بلی، من «جان» خود را می‌شویم. آری، درست است. آن قدر تن خود را می‌شویم که جانم هم شسته شود. شما نمی‌گویید «دل» م درد می‌کند، وقتی معده‌ی تان ناراحت است؟ اگر معده‌ی شما دل است، تن من هم جان است. نه؟

به‌رحال. یک چای‌جوش آب را سر منقل می‌گذارم و خوب که جوش آمد آن را می‌برم و در یک تشت بزرگ خالی می‌کنم. بعد، آب سرد سرش می‌ریزم. ولی معمولاً در جریان آب سرد ریختن حواسم برای میهن و سرنوشت سپاهش پریشان می‌شود و به‌همین خاطر متوجه نمی‌شوم چه قدر آب سرد ریخته‌ام. در نتیجه آب خیلی سرد می‌شود. حالا کی جان خود را با آب سرد بشوید؟ من که نمی‌توانم. این است که عصبانی می‌شوم و چای‌جوش را با لگد می‌زنم و از حمام بیرون می‌آیم و تا دو هفته‌ی دیگر تنها به میهن و سرنوشت‌اش فکر می‌کنم. چرا؟ چون نمی‌شود. نمی‌شود که هم روشنفکر باشی و هم آب حمامت سرد شود و به غیرت‌ات برنخورد. مرگ بر آب سرد. لعنت بر چای‌جوش.

البته چون چای‌جوش فامیل ندارد، فقط می‌توانی لگدش بزنی. در مورد قاضی حنفی فرق می‌کند. حنفی به زنان توهین کرد و دیدیم که چند تا روشنفکر مدافع حقوق زن تا توانستند به خواهر و مادرش فحش دادند. نمی‌شود دیگر. مدافع حقوق زنان نباشی، روشنفکر نیستی. فحش خواهر و مادر ندی، غیرت نداری. هر دو تا را هم می‌خواهی داشته باشی. اندوه میهن کجا می‌گذارد؟ البته روشنفکران مذکور در فیس‌بوک فحش خواهر و مادر دادند. در سمینار و کنفرانس که فحش نمی‌دهند. هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد. در سمینار بد است که آدم دشنام بدهد. همان‌گونه که بر منبر بد است آدم تیبان خود را به سر خود لنگی بزند. قاضی حنفی هم در محضر عام تهدید به تجاوز نکرد. عیب فیس‌بوک و کم‌رهی فیلمبرداری است که صحبت‌های خصوصی آدم را به بازار عام می‌برند.

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزل‌تان در یافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz	
6 Months	120\$ USD
Annual	200\$ USD

برای ادارات دولتی و شرکتها	
نشش ماهه	۳۰۰۰ افغانی
یک ساله	۵۰۰۰ افغانی

برای متعلمین و محصلین	
نشش ماهه	۲۰۰۰ افغانی
یک ساله	۴۰۰۰ افغانی

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسؤلیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com
 معاون مدیرمسئول: حمیرا رسا
 سردبیر: جواد ناجی jawad.najee@gmail.com
 دبیر خبر: عصمت الله سروش
 گزارشگران: نازنین شفايي، راحله رسيل، الیاس نونديش
 ویراستار: عمران راتب
 صفحه آرا: هادی دریابی
 بازارياب: محمد حسين جویا ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲
 ایمیل: dailyetilatroz@gmail.com
 آدرس: کابل، کارته سه، سرک شورا
 شماره تماس: ۰۷۸۹۶۴۵۱۶۰
 مسئول توزیع: روح الله مرادی ۰۷۷۶۹۴۰۴۵۴ / ۰۷۹۲۹۱۹۳۳۲

انفجار در دیاربکر در ترکیه ۲ کشته و بیش از ۵۰ زخمی برجا گذاشت

اطلاعات روز: مقامات امنیتی ترکیه می‌گویند که در نتیجه‌ی یک انفجار بمب جاسازی شده در یک موتر، دو سرباز کشته حدود ۵۰ تن دیگر زخمی شده‌اند.

به نقل از رادیو فردا و به گزارش خبرگزاری رویترز، این انفجار روز سه‌شنبه رخ داده و منابع امنیتی ترکیه شبه‌نظامیان پ ک ک را مسئول این حمله‌ی مرگبار معرفی کرده‌اند.

موتری که مواد منفجره در آن جاسازی شده بود در ساعات آغازین روز سه‌شنبه، ۲۴ حمل، خود را به در یک پایگاه ژاندارمری در دیاربکر در جنوب شرقی ترکیه کوییده است. این انفجار در شهر هانی در ایالت دیاربکر رخ داده است.

هرچند خبرگزاری رویترز از مرگ دو سرباز گزارش داده است اما ارتش ترکیه با نشر اعلامیه‌ی گفته است که این انفجار یک کشته و ۴۷ زخمی برجا گذاشته است.

این انفجار درحالی به‌وقوع می‌پیوندد که ده روز پیش یک انفجار موتر بمب‌گذاری شده در شهر دیاربکر جان چهار مأمور را پولیس گرفت و ۱۴ تن دیگر را زخمی ساخت. خبرگزاری دوغان گزارش داد که این موتر، ملی‌پس حامل مأموران پولیس را هدف قرار داده است.

منابع امنیتی ترکیه درحالی حزب کارگران کردستان یا پ ک ک را مسئول این حمله می‌دانند که پ ک ک از تابستان گذشته تا کنون بازی دیگر جنگ بر سر استقلال از خاک ترکیه را از سر گرفته و در این کشمکش‌ها «هزاران نظامی و صدها غیرنظامی» جان خود را از دست داده‌اند.

نخست‌وزیر ایتالیا در سفرش به ایران باریس جمهور این کشور دیدار کرد

اطلاعات روز: مائتو رنتسی، نخست‌وزیر ایتالیا در رأس یک هیأت عالی‌رتبه به تهران، پایتخت ایران، سفر کرده و با حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران دیدار کرده است.

این نخستین سفری یکی از نسخت‌وزیران ایتالیایی پانزده سال اخیر است. آقای رنتسی هیأتی متشکل از ۲۵۰ تن از مقامات دولتی و بازرگانان این کشور را رهبری می‌کند.

به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، وزیر معارف و دانشگاه‌ها، معاونان چند وزارتخانه‌ی دیگر، مدیران شرکت نفتی «انی»، چند بانک و شرکت بیمه و تعدادی مؤسسه و شرکت صنعتی و تجاری ایتالیایی از جمله همراهان نخست‌وزیر آن کشور در سفر به تهران هستند.

نخست‌وزیر ایتالیا درحالی به تهران سفر می‌کند که پس از به‌دست آمدن توافق هسته‌ای ایران با گروه ۵+۱ و لغو تحریم‌های بین‌المللی، حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران، در جنوری سال جاری میلادی در جریان سفر خود به اروپا از ایتالیا دیدن کرد.

مجید تخت‌روانچی، معاون وزارت خارجه‌ی ایران گفته است که طی سفر حسن روحانی به رم، بیست‌وهشت سند همکاری به امضا رسید که تا کنون هشت سند آن اجرایی شده است. به گفته‌ی منابع ایرانی، ارزش توافق‌نامه‌های امضا شده بین دو کشور به بیش از هجده میلیارد دلار بالغ می‌شود.

در همین حال، نخست‌وزیر ایتالیا در سفرش به تهران گفته است که ایتالیا در نظر دارد زمین‌های از سرگیری روابط اقتصادی خود با ایران را که در هنگام تحریم‌ها به حالت تعلیق درآمده بود، مورد بررسی قرار بدهد. او گفته است که لازم است تا فعالیت‌های شرکت‌های ایتالیایی در بخش‌های انرژی، قطعه‌سازی، صحت و درمان و صنایع کوچک و متوسط ایران که در زمان تحریم‌های تضعیف شده بود، احیا شود.

قرار است نخست‌وزیر ایتالیا در سفر دو روزه‌ی خود به تهران، با معاون اول رئیس‌جمهوری و رئیس مجلس هم ملاقات کند.

استفاده از کودکان برای عملیات انتحاری توسط بوکو حرام یازده برابر شده است

اطلاعات روز: سازمان ملل متحد نسبت به سوءاستفاده از کودکان از سوی گروه تروریستی بوکو حرام و به‌کارگیری آن‌ها به‌عنوان نیروهای انتحاری در حملات، هشدار داد.

به نقل از ایرنا و به گزارش خبرگزاری فرانسه، مائوتل فاننن، یک مقام سازمان ملل در امور غرب و مرکز افریقا، گفت: «شمار کودکانی که از سوی گروه تروریستی بوکو حرام برای انجام حمله‌های تروریستی به‌کارگرفته می‌شوند، بیش از ۱۰ برابر شده است.»

این مقام سازمان ملل گفته است که ۷۵ درصد از این کودکان، دختر هستند و شمار کودکانی که در نیجریه، کامرون، چاد و نیجر دست به حمله‌ی انتحاری می‌زنند، در یک سال گذشته افزایش یافته است.

او گفت: «فرب کودکان و اجبار آن‌ها به انجام حمله‌های انتحاری، از وحشتناک‌ترین ابعاد خشونت در نیجریه و کشورهای همسایه است.»

افزون بر این، یک نهاد وابسته به سازمان

ملل گفته است بیشترین حمله‌های عناصر انتحاری به‌دست کودکان در دو کشور، کامرون و نیجریه، انجام شده است.

این نهاد گفته است که تعداد بمب‌گذاری‌های بوکو حرام از ۳۲ مورد در سال ۲۰۱۴ به ۱۵۱ مورد در سال ۲۰۱۵ رسیده است.

در همین حال یونیسف، صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد، گفته است که در سال گذشته ۴۴ کودک برای انجام حمله‌ی انتحاری در کامرون، چاد و نیجریه به‌کارگرفته شده درحالی که در سال ۲۰۱۴ از ۴ کودک برای انجام عملیات انتحاری استفاده شده است.

بوکو حرام یک گروه تروریستی است که در نیجریه فعال است و از زمان آغاز خشونت‌ورزی‌اش در سال ۲۰۰۹ در شمال شرقی این کشور، تاکنون ۲۰ هزار نفر کشته شده‌اند. در این مدت همچنان بیش از ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر خانه‌های‌شان را ترک کرده‌اند.

یک افسر نیروی دریایی آمریکا متهم به جاسوسی برای چین و تایوان شد

اطلاعات روز: پنتاگون یا وزارت دفاع آمریکا می‌گوید یک افسر نیروی دریایی این کشور را که زاده‌ی کشور تایوان است، به ظن انتقال اطلاعات محرمانه‌ی نظامی به کشور چین و یا تایوان یا هر دو کشور، بازداشت کرده است.

به نقل از بی‌بی‌سی، این فرد «ناخدا سوم ادوارد سی‌لی» یکی از پرسنل‌های پایگاه هوایی نورفوک در ایالات ویرجینیا است اما مشخص نیست که او اطلاعات را به کدام کشور می‌داده است.

جلسه‌ی نخست رسیدگی به اتهام وارده بر ادوارد لین، روز جمعه‌ی هفته‌ی گذشته برگزار شد و نتیجه‌ی آن به‌منظور تصمیم‌گیری جهت پیگرد قانونی این فرد در اختیار فرمانده ناوگان مستقر در پایگاه نورفوک قرار گرفته است.

روز یک‌شنبه گزارش‌های اتهامات مربوط به این ناخدا در بولتن خبری موسسه‌ی دریایی ایالات متحده که یک سازمان غیرانتفاعی مرتبط با تحقیقات امنیتی است، نشر شد که در آن آمده است که این شخص در مأموریت‌های

بسیار حساس هم شرکت داشته است.

خبرگزاری آسوشیئدپرس که به نسخه‌ی از فهرست اتهامات ادوارد لین دسترسی یافته نوشته است که او به دو مورد جاسوسی و سه مورد اقدام به جاسوسی متهم است. براساس این گزارش، این افسر نیروی دریایی آمریکا متهم است که اطلاعات سری مربوط به دفاع ملی را در اختیار نماینده‌ی یک دولت خارجی قرار داده با آگاهی از این‌که دولت مورد نظر امکان بهره‌برداری از این اطلاعات به نفع خود را داشته است.

این افسر هم‌چنان متهم است که گزارش‌های مربوط به سفرهای خارجی خود را دروغ گزارش می‌داده است.

ادوارد لین در سال ۱۹۹۹ وارد نیروی دریایی شد و در سال ۲۰۰۲ درجه‌ی افسری گرفت. او در واحدهای شناسایی نیروی دریایی و همچنین اداره‌ی مدیریت مالی نیروی دریایی خدمت کرده است. ادوارد لین در سن چهارده‌سالگی همراه خانواده‌ی خود از تایوان به هاوایی مهاجرت کرد و تبعه‌ی آمریکا شد.

Malek Sitez

دکتر عبدالله، یک‌روز پس از سفر جان‌کری، زمان حکومت وحدت ملی را پنج‌سال پذیرفت و کسانی را که کم‌تر از آن می‌اندیشند، به بی‌خبری سیاسی متهم کرد.

هرچند این تغییر روش، در کوتاه‌مدت، تداوم زمان قدرت سیاسی او را تضمین می‌کند اما وی دچار سه اشتباه کلان گردید: نخست، پیروزی و ارجحیت مستدام استراتژیک دکتر غنی را بر روند «اصلاحات» مشروعیت بخشید.

دوم، سبلی محکمی به‌روی حامیان اصلاحات و پلورالیسم انتیکی کویید. سوم، آینده‌ی سیاسی خود را به‌عنوان کاندید احتمالی ریاست‌جمهوری به پایین‌ترین سطح رسانید.

Abdullah Hakimi

ما در شرایط گزار قرار داریم

- گزار از حکومت خود کامه به حکومت مردمی
- گزار از اقتصاد وابسته به‌خارج به‌سوی خودکفائی ملی
- گزار از حکومت شرکت سهامی سرمایه‌داران به‌سوی حکومت مردمی

- گزار از وابستگی امنیتی قوای خارجی به‌سوی خودکفائی داخلی امنیت ملی
- گزار از فریب و دروغ به‌سوی واقعیت‌ها و ریالیسم (اگرچه حقیقت تلخ است).
- گزار از اقتصاد کاذب به‌سوی اقتصاد توسعه‌ی پایدار.

- گزار از تک‌محوری فرهنگی به‌سوی تنوع فرهنگی،
با این‌همه آینده‌ی (گزار) که در فوق ذکر شد، همیشه طبیعی است که باید این گزارها شامل بحران‌های مدهشی بوده باشند ولی با توجه به شرایط خاصی جنگی که ما در آن قرار داریم خوشبختانه آن‌چه که ما پیش‌بینی می‌نمودیم، به‌مراتب در وضعیت خوبی قرار داریم.

توقع می‌رود که دانشمندان، سیاست‌مداران، جامعه‌ی مدنی، رسانه‌ها، جوانان، و مدافعین حقوق بشر، جامعه و حکومت را در مسیر تحقق آن همکاری نمایند. زیرا منافع ملت ما با نتایج این گزار بستگی حیاتی دارد.

شما چه نظر دارید؟

اگر می‌پسندید شیر یادتان نرود تا همه بدانند.

Ahmad Saedi

نازو توخی

عبدالحی حبیبی می‌گوید: «نازو، انا، زنی بود، که علاوه بر سخاوت و شجاعت و عبادت در مناجات خداوند اشعار زیادی می‌گفت، دیوانی داشت که دوهزار بیت بود و در آن‌جا نکاتی خوبی را جای داده، و اشعاری گفته بود که مردها هم گفته نمی‌تواند (پته‌خانه، ۱۳۳۹: ۱۸۱)».

تمام ویژگی‌های تاریخ گفتنی را در ادعا می‌بینیم. عبدالحی به‌جای آن‌که دیوان او را بی‌یاد و چاپ کند، فقط یک رباعی نسخه‌برداری شده از آثار ببیدل را به نقل قول از پدر یک کاراکتر مجعول، به‌نام او می‌سازد و با درود و رحمت به روح مردگان پرورده‌ی ادبی او را می‌بندد. بدون خواندن و دیدن اشعار، در عالم خیال استنباط کرده است که دقیقاً «دوهزار بیت» بوده، نه کم و زیاد و در این دوهزار بیت ناخوانده «نکات خوبی» وجود داشته‌اند!

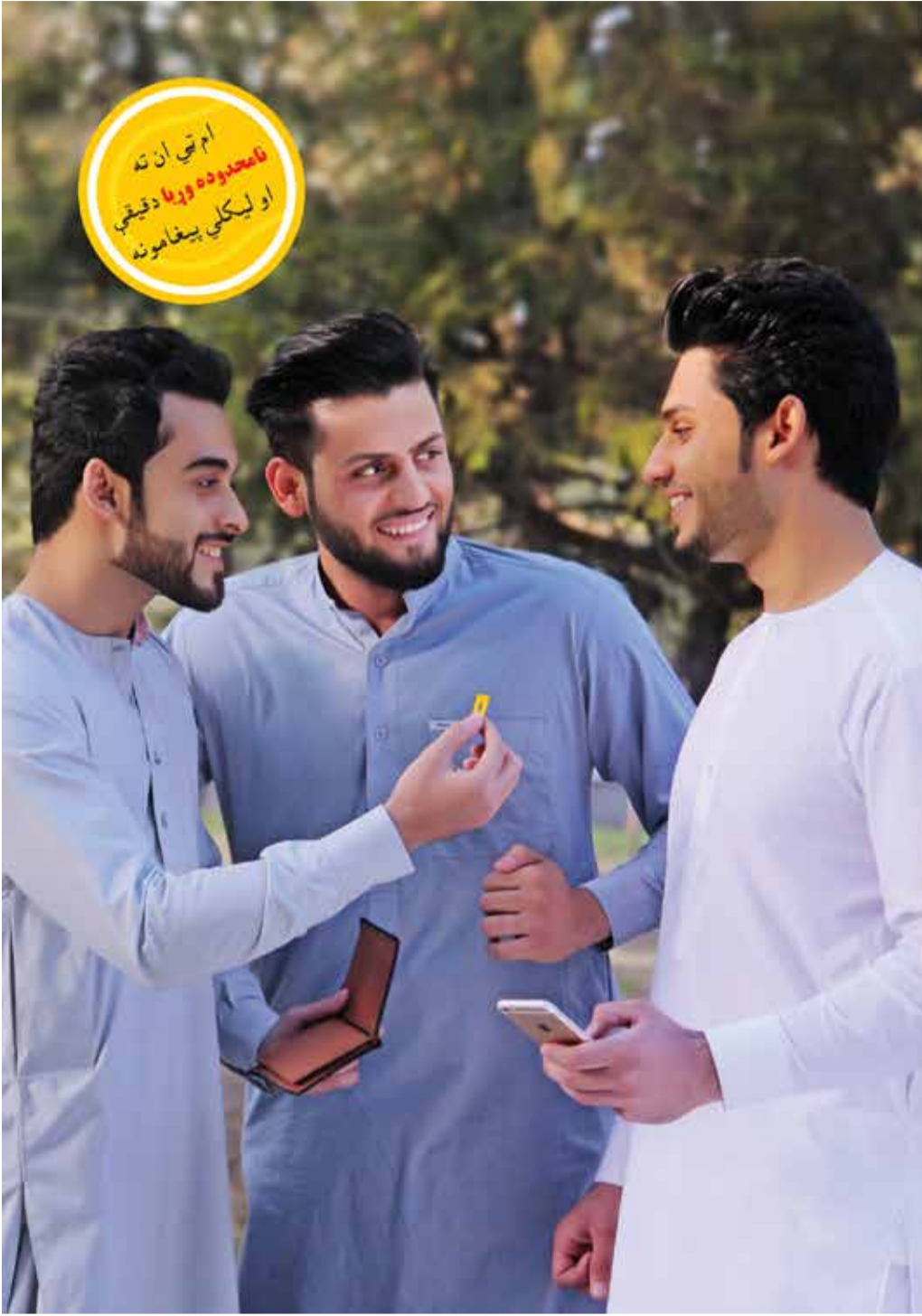
از متن این تاریخ گفتنی و ادعایی چه بیرون می‌آید؟ هیچ! مردمی که برای خروارها ادعای‌شان یک گرم سند تجربی ندارد. با نقل قول می‌شود خود را فریب داد و چشمان خود را به روی واقعیت‌ها بست، ولی واقعیت به‌شکل آوارگی، جنگ، انتحار، فساد، ویران‌گری، بی‌سوادی و دربه‌دردی خود را به‌رخ می‌کشد و رخسار واقعی دین و فرهنگ ما را به جهانیان نشان می‌دهد. آن دو هزار بیت کجاست؟ چه شد؟ تاریخ گفتنی، کور و کر است. به شواهد تجربی نیاز ندارد. اگر کسی توانست شواهد تجربی «رحمت‌اللعالین بودن محمد» را نشان دهد، عبدالحی حبیبی، نیز دو هزار بیت نازو توخی را نشان خواهد داد. مگر ما بدون شواهد تجربی و فقط بر اساس نقل قول «رحمت‌اللعالین» و «مکارم اخلاق» بودن محمد را استنباط نکرده‌ایم؟

Haji Baba

علوم انسانی از قضا یکی از مهم‌ترین رشته‌های دانشگاهی است که هر تحلیلی در آن به‌شدت پژوهش‌محور است، به یکی از کوچک‌بازاری‌شده‌ترین رشته‌های دانشگاهی در افغانستان تبدیل شده است.

. امروز هر کسی با هر تخصصی یا بدون هر تخصصی در مورد علوم انسانی، فرهنگ، مسایل زنان و .. نظر دارند و حتا مطلب می‌نویسند و چاپ هم می‌شود و می‌آید در حوزه‌ی عمومی درباره‌ی چیزی که نمی‌داند بحث هم می‌کند. مطالبی بدون رفرنس، بدون هیچ‌گونه شواهد عینی جمع‌آوری شده مبتنی بر پژوهش و کاملاً ژورنالیستی که به‌عنوان تحلیل به‌روز و در ستون‌های این چنینی چاپ می‌شود نه تنها مشکلی را حل نمی‌کند بلکه مشکل‌آفرین هم هست. متأسفانه ما در جامعه‌ی زندگی می‌کنیم که توانایی ما عمق یک بند انگشت است و با همان یک بند انگشت دانایی نظر می‌دهیم و نظریه‌سازی می‌کنیم و اصرار هم داریم نظیرمان درست و هیچ نقدی را هم بر نمی‌تابیم. این تحلیل‌های ژورنالیستی مثلاً متخصصانه که جای تحلیل‌های عمیق متخصصین را گرفته به‌خصوص در بحث‌های علوم انسانی نه تنها کمکی نکرده بلکه باعث تعمیق مشکلات هم می‌شود. البته این هم در نوع خود کمینیم است. کسانی که علی‌رغم این‌که می‌دانند دانش‌شان در یک حوزه اندازه‌ی یک بند انگشت هست، اما آن قدر جسارت دارند که با این فقر دانش خودشان را پژوهشگر و متخصص به‌جان می‌زنند. البته فقط این نیست، آن کسانی که مدرک هم گرفته‌اند و خودشان می‌دانند چطور گرفته‌اند و امروز در صبر، دعاوی بالایی دارند. دسته‌ی اول با خواندن یک کتاب از چند دانشمند به‌زبان دری که چندان هم درکش نمی‌کنند می‌شوند روشنفکر و متخصص. دسته‌ی دوم هم با مدرک دانشگاهی که خودشان هم سر در نمی‌آورند چه خواندند، شدند مقام حکومتی و شرم هم نمی‌کنند جای چه کسانی را گرفته‌اند. این فقر فرهنگی در حوزه‌ی علم است که در کنار لپن‌گری‌های دیگر دامن‌گیرمان شده است.

ام تی ان ته
 نامحدوده وړيا دقيقې
 او ليکلي پيغامونه

خپل ام تی ان سیمکارت مو بیا فعال کړئ!

نامحدوده وړيا اړیکې او ليکلي پیغامونه ترلاسه کړئ

که تاسو د ۱۳۹۴ کال د تلې له ۲۳ نېټې راهیسې خپل ام تی ان سیمکارت نه وي کارولی، ۵۰ افغانۍ یا ډېر کرډېت په خپل حساب کې اضافه او د ام تی ان شمېرو ته نامحدوده وړيا اړیکې او ليکلي پیغامونه د ۱ ورځې اعتباري مودې لپاره ترلاسه کړئ. همدا راز کولای شئ چې د ام تی ان په ځانگړې ورځنۍ بکسه کې گډون وکړئ او د ۵ افغانیو لگښت په بدل کې د یوې ورځې لپاره د ام تی ان شمېرو ته ۱۰۰ وړيا دقيقې او ۱۰۰ وړيا ليکلي پیغامونه ترلاسه کړئ.

د گډون لپاره، همدا اوس کرډېت زیات کړئ.

د وړاندیز نوم	فعالول	ام تی ان ته دقیقې	اړیکې او لیکلي پیغامونه	د وړيا کرډېت د معلوماتو لپاره	د وړيا بکسې اعتبار موده	غیر فعالول	نوموت بیا توی کول
د بند راتلاست بکسه	۵۰ افغانۍ یا زياتې اړیکې	۱۰۰۰ دقیقې	۱۰۰۰ لیکلي پیغامونه	۰۷۸۹۱۳۳۴	همدا ورځ	نشته	نه
ځانگړې ورځنۍ بکسه	۱۰۰ دقیقې	۱۰۰ لیکلي پیغامونه	۰۷۸۹۱۳۵۵	همدا ورځ	۰۳۲۱۱۲۵		هر

* د مناسبې کارونې لگښت د بلې کېدو وړ دی.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره له ۷۷۹ شمېرې سره اړیکه ونیسئ.
 د سیمکارت شمېر اړین دي.
 www.mtn.com.af | MTN Afghanistan | MTNAF
 LinkedIn | MTN Afghanistan | MTNAF

په هرځای کې له تاسو سره

یک پیشکش - دو مفاد

۳,۹۹
 افغانۍ فی دقیقه

تماس به
 ۶ کشور جهان

این پیشکش به هندوستان، پاکستان، چین، مالیزیا، امریکا و کاتادا قابل استفاده میباشد

برای اشتراک دایل نمائید
 *۵۵۵*۴*۱#

۱۵ پول
 فی دقیقه

تماس از افغان بیسیم
 به افغان بیسیم

این پیشکش در کابل، پکتیا، پکتیکا، لوگر، وردک، پنجشیر، بسامیان، بلخ سرپل، جوزجان، سمنگان و قاریاب قابل استفاده میباشد

ارتباط دهنده افغانستان
 Connecting Afghanistan

برای لغو اشتراک: *۵۵۵*۴*۲# را دایل نمائید

فیس روزانه: ۵ افغانی

۱۵۲